

تالپلار ھەركىتى ختايىنى ئەنسىز لەنلىغۇرمەكتە

«کلمہ سالِ انتیلہ جنس»

شى تەييارلانغان پارتىزانلارنىڭ بۇ يېڭى ئېقىمى كەشمىر ھىندىپ لىرىنىڭ كۆپ چىقىم تارتىپ كە تىشكە ئېلىپ كەلدى. شىنجاڭ بۇلگۈنچىلىرى ھەركىتىنىڭ خەتاي ئۈچۈن رەسمىي خەۋپىكە تايلىنىشغا ھەسىھ قوشۇراتقان گۈزىپىنى پاكسستاننىڭ قوللا - ۋاتقىنىغا قارىماي، بۇ ئىككى دۇ- لەت ئۆز مۇناسىۋەتلەرنى ساقلاپ قېلىۋاتىدۇ، پاكسستان سېناتىنىڭ رەئىسى ۋاسىم سەجىجەتنىڭ سۈزى بىلەن ئېيتقاندا: «گىمالاي تاغلىرىدىن ئېگىز ۋە ئو كېنلاردىن چو ڭۇفر». پاكسستاننىڭ باش مەنىسترى ناواز شاريف مۇنداق دىهدى: «ختاي بىلەن بولغان دوستلوق، پاكسستان ئۈچۈن - بۇ تاشقى سیاسەتتىكى كۆپ قىرقى ئاشقا ئوخشايدۇ». ختاي مو- سۈلمانلىرى ھەيشتىنىڭ ئىس لامابادقا قىلغان سەپىرىدە 12 سېنەت بىر كۈنى، پاكسستاننىڭ پېزىدىنى تارار تېخىمۇ ئىچكىرىلەپ ختاي تىڭ مۇسۇلمان دىنغا تۇتقان سېيلەستىنى ماختىدى. ختاينىڭ «شىخخۇا» ناگىتلىغى پېزى دېنت تارارنىڭ سۈزىنى تەكىلار لاب بىردى: «ختاينىڭ دىنغا بولغان سیاستىنىڭ ياخشىلىغىدىن، مۇسۇلمانلار ئسلام مەددەنىيەتى ۋە تەئەنلىرىنى ھېمايە قىلىپ، ساق لاب قالالايدۇ، مەن بۇنىڭغا خور- سەنتەمن». ختاي ئىككىنىڭ بىر زىدە تۈرۈش ئەھۋالدا قالدى. ئۇ ھىندىستانغا سیاسىي ۋە ھەرىرى جەھەتىن بېسم كۆرسوتۇش ئۇ- چۈن پاكسستاندىن پايدىلىنىۋاتقان بىر چاغدا، پاكسستان ئافغانلىرى ختاينىڭ مۇقىملەغىغا خەۋپىلەك تۈغلىرماقتا. پاكسستان بولسا دايىم ھىندىستان بىلەن قارشىلىنىۋاتقان، ختاينىڭ قوللىشىغا مۇھتاجلىور.

В гонконгской газете "Минь-пао" за 7 октября сообщается о том, что пекинский муниципалитет недавно издал циркуляр, касающийся всех гостиниц, принадлежащих иностранным лицам. Циркуляр требует немедленного информирования "соответствующих органов" о вновь прибывших гостях из Афганистана, Египта, Казахстана и Индии. Газета также отмечает тот факт, что турецкие граждане внесены в список подозреваемых.

Судя по сообщению, причиной новой политики Китая стали "деятельность за независимые Синьцзян-Уйгурский автономный район и Тибет, несогласие, растущее в стране", "связь международных террористических действий с Китаем". "Миньпао" напоминает слова Ван Лечуаня, секретаря региональной компартии СУАР, о том, что уйгурские сепаратисты обучаются у народного ополчения Афганистана - талибов. Утверждая, что афганцы, турки, казахи и египтяне попали в список подозреваемых, за их возможную поддержку китайских сепаратистов, то индийцы попали в список вследствие ухудшения китайско-индийских отношений, когда Китай заявил о поддержке Пакистанской программы по ядерному оружию. Талибы еще раз заставили Китай по-настоящему забеспокоиться о проблеме уйгурских сепаратистов, ибо Пекин пытается подавить их деятельность через хорошо отложенную систему репрессий и массового перевождения ханцев - только этим

دۇرۇشلەردىن تو سايدىغانلىغىغا ئىشەش قىلماقتا.

گېرغا چىرىپ قويىۋاتىدۇ. لې-
ئىن ئۆزبەكستاندا خېلە كۈپ دە-
مەندە ئۇغۇرلار ياشىماقتا.

مسىرنىڭ، بېجىتىڭ گۈمانلىق
لار تىزىمىغا كىرىشى، كېيىنكى
مەلۇماتلارغا قارىغاندا، يادرو قورا-
لىنى قولغا چۈشەرگەن ۋە تالپ-
لار بىلەن مۇناسىۋىتى بار، سەئۇ-
دىيە تېررورچىلىرىنى مەبلەغ بى-
لەن تەمىنلىكىچى بىن لادېنغا باغ-
لىق بولۇش كېرەك. بىن لادېنلىڭ
تېررورلىق تورى تەركىۋىگە، شۇن
داقلا مسىرنىڭ ئاساسلىق تېررور
تەشكىلاتلىرى ھەم كىرىلىو. بىن
لا دېنلىڭ يادرو قورالى مەسىلىسى
گۈمان ئاستىدا بولسىمۇ، شۇنىڭغا
قارىماي ئۇ ئا ق ش ئۆچۈن بىرىنچى
نو مېرىلىق دۇشمەنلىور. دېمەك خى-
تاي ئۆچۈن تېررورچىلارغا قارشى
تۇرمۇشتا ئا ق ش بىلەن مۇناسىۋەت
باغلاش ئىمكانييتسى تۈغۈلماقتا.

پاکستان

هندىلقلار، ئافغانلار، تۈرك
لەر ھەتتا قازاقلارنىڭ گۇمانلىقلار
تىزىمغا كىرىشى چۈشىنىشلىك،
لېكىن پاكسستاندەك بىر دۆلەتنىڭ
بۇ تىزىمدا يوقلىغى چۈشىنىڭىز؟
پاكسستان تالىپلارنىڭ پەيدا بولى
شىخا ھەسسىه قوشقان ۋە بۇ گۈنكى
كۈندىمۇ ئۇلارنى قوللىماقتا. ئاف
غانستاننىڭ 90% تالىپلارنىڭ قول
ئاستىغا ئۇتكۈزۈۋەتكەن ئۇلارنىڭ
ئاخىرقى ھۈجۈمىغا پاكسستان ئەس-
كەرسى قاتناشقا. ئۆز نۇۋىتىدە
تالىپلار تەرىپىدىن تەييارلانغان
چەت ئەل پار تىزانلىرى كەشمىرىد-
كى پاكسستان تەرەپ مۇسۇلمان
جە كېلىرىگە قوشۇلۇپ كەتتى.
مەبلەغ بىلەن ياخشى تەمىنلىنى
دىغان، ياخشى قوراللانغان ۋە ياخ-

«قا-
اچئویل» نېفت کومپانیه سىگە
خام نېفتىنى غەربى خستايىغا چىقى-
ش بويىچە، نېفت ماڭغۇزۇش
رەبىسىنى قۇرمۇشقا مۇمكىنچىلىك
ارىتىپ بېرىپ، قازاقستاننىڭ
وسىسييە گە بېقىندى بولۇشىنى
سر قەدەر تۈۋەنلىكتىشكە ئىمكانى-
ھەت بېرىشنى سۈنۈش قىلدى. خـ-
اي - قازاق مۇناسىۋەتلەرنىڭ شۇ
ەدەردە بولۇپ تۈرۈپ، خستايىنىڭ
لازاقلارنى گۇمانلىقلار تىزىمىغا
كىرىزۇشىنى، ئالماوتا ئۆزى ئۆ-
نۇن ھاقارەت دەپ تەكتىلىشى
ۋەمكىن. لېكىن خستايىلار ئالماوتا-
نىڭ، نېفت تەركىبىسىنى قۇرمۇشتا
قىتسادى مۇھتاجلىغى بارلىغى،
لارنى كەسکىن نارازىلىق بىل-

لارستان

قازاقستان شەرقىقە قارىتا سودا
ولىنى ئاچماقچى، شۇنىڭ ئۈچۈن
يغۇر بىزلىكۈنچىلىرىنى ئۆز تەۋە-
سىدە نازارەت ئاستىدا تۇتۇش توغ-
سىدا ئالمۇتا خىتاي بىلەن مۇنا -
سۇھەت قىلماقتا. يېقىندا قازاق-
ستاننىڭ ھەربىي منىستىرى مۇخ-
لار ئالتىنبايپۇ ئورۇمچى شەھىرىدە
خىتاي سەبدىشى چى خائۇتىيەن بى-
ەن كۈرۈشۈپ، ھەربىي ساھاسى
وېچە ئىككى تەرەپ مۇناسىۋەت-
سىنى رىۋاجلاندىرۇش بويىچە
ىرىلىككە كېلىشتى. موشۇ مەسى-
ھ بويىچە ئالتىنبايپۇ مۇنداق دەدى:
«قازاقستان، قازاق تەۋەسىنى،
خىتاينى پارچىلاش ھەرىكتىنىڭ
لازىسى سۈپىتىدە پايدىلىنىشقا
بىچ كىمگە يول قوي
سايدى». خىتاي ئۆز نۇۋىتىدە «قا-
ئقتويل» نېفت كومپانىيەسىگە
فام نېفتىنى غەربى خىتايغا چىق-
ىش بويىچە، نېفت ماڭغۇزۇش
رەبىسىنى قۇرمۇشقا مۇمكىنچىلىك
ارىتىپ بېرىپ، قازاقستاننىڭ
وسىسييە گە بېقىندي بولۇشىنى
سەر قەدەر تۇۋەنلىتىشكە ئىمکانى-
ت بېرىشنى سۈنۈش قىلدى. خـ-
اي - قازاق مۇناسىۋەتلەرنىڭ شۇ
دەردە بولۇپ تۈرۈپ، خىتاينىڭ
لازاقلارنى گۇمانلىقلار تىزىمىغا
ىرىكۈزۈشىنى، ئالمۇتا ئۇزى ئۇ-
نۇن ھاقارەت دەپ تەكتىلىشى
ۋەمكىن. لېكىن خىتايلار ئالمۇتى-
نىڭ، نېفت تەركىبىسىنى قۇرمۇشتا
قىتسادى مۇھتاجلىغى بارلىغى،
لارنى كەسکىن نارازىلىق بىل-

ئۇيغۇر بولگۈنچىلىرىنىڭ ھەـ
كەتلەرنى رەسمىلەشتۈرۈۋالغان
و سۈللەرى ئارقىلىق قاتىق تەقىپ
استىغا ئىلىسپ، ئىچكىرىدىن خـ
ايلارنى كۈچۈرۈپ چىقىش بـ
ەن بېسىۋەتىشكە ئۇرۇنىۋاتقان
و لىسىمۇ، تالىپلار ئۇيغۇر مەسىـ
سىدە خەتايىنى يەندە بىر قېتىم -
ەندىشكە سېلىسپ قويىدى. پەقەت
و بىلنىڭ ئۆزىدىلا بېجىن سۇ ئامبىـ
كى ياساش پروپېكتى ئاستىدا شىـ
ماڭغا 100 مىڭ خەتايىنى يۇتكەپ
مەقتى. بولگۈنچىلىرىڭە مەركـ
ى ئاسىيا تەۋەسىدە ھېسىداشلىق
ملدۇرۇۋاتقان تەرەپدارلىرىنىڭ يارـ
م بېرىۋاتقانلىغى، ۋە شۇ سـ
اپ، سابق سوقىت جۇمھۇرىيەتـ
رى بىلەن ئىككى تەرەپ مۇناسىـ
تلىرىنى مۇستەھكەملەۋاتقانلىغى
غرسىدا خەتاي بىلدۇرۇشـ
ىلىدى. شۇنداقلا خەتاي، شىنجاڭـ
بولگۈنچىلىرى ھەرىكەتنىڭ ئۇـ
لوشكە تالىپلارنىڭ تۈرتىكەـ
لىۋاتقانلىغىنى ئېيتىپ، كېيىنـ
ى ۋاقتىلاردا ئۇلارنى ئۇچۇقـ
يىپلەشكە ئۇتتى.

ئافغانستان

نازارەت قىلىشقا تېكىشلىك
و مانلىقلار تىزىمى خەتاي سىـ
مىتىدە قىزىق بىر قالا يىمىقانچىلىق
درىنى پەيدا قىلماقتا. بىرىنچىدىن
تىزىمدا ئافغانستان تۈرىلى، بـ
پمۇ - تالىپلار. خەتاي ئىران دىـ
ماتلىرىنىڭ ئولتۇرۇلگەنلىكىـ
غرسىدا، خەلقئارا قاتۇنغا قارتـ
لىنىغان جىنaiيەت دەپ، ئۇلارغا
رشى چىقتى. خەتايىنىڭ ئافغاـ
ستانغا قارشى چىقىپ، ئۇنى
نقىت قىلىشى، خەتايىنى ئىران،
و سىسييە ۋە ئۇزبەكىستان بىلەن
خىمۇ يېقىنلاشتۇرۇپ، بىـ

بېجىن شەھەرلىك ھو كۈمىتىنىڭ
يېقىندا، بارلىق چەت ئەل پۇخرا-
لىرى قول ئاستىدىكى مېھمانخانے
لارغا تېكىشلىك مەخسۇس ھۈچ
جەت چىقارغانلىغى توغرىسىدا
شىائىگاڭدا چىقدىغان «مىڭ
باۋ» گېزتىنىڭ 7-ئۆكتەبر كۆز-
نىدىكى سانىدا ئېلان قىلىنى. ئۆز-
نىڭدا مېھمانخانا ئېكىلىرىنىڭ مېھ
مانخانىغا ئاقغانستاندىن. مىسر
دىن، قازاقستاندىن ۋە ھندىستاندىن
كەلگەنلەر توغرىسىدا «تېكىشلىك
ئورۇنلار»غا توختالىسىز خەۋەر ق-
لىشى تەلەپ قىلىنىدۇ.
كېزتىنىڭ خەۋەر قىلىشچە، توور-
كىيە يۇخرالرىمۇ، گومانلىقلار
تەركىۋىكە كىر كۈزۈلگەن.

مەلۇماتلارغا قارىغاندا «تبەت
ۋە شىنجاڭ - ئۇيغۇر ئاۋتونوم
районىدىكى مؤسەتلىق ھەرب-
كەتلەر دۆلەت ئىچىدىكى نارازىلىق
لارنىڭ كۈپىيپ بېرىشى»، «خە-
لىقئارا تېررورلۇق ھەرىكەتلەرنىڭ
خەتايغا باغلىنىشى» «خەتاينىڭ،
يېڭى سىياسەت قوللىنىشىغا سە-
ۋەپ بولغان. «مىڭ باۋ» گېزتى
ش ئۇ ئار رېكىشۇنالىق كومپار-
تىيە سېكىرىتارى ۋان لېچۋەتنىڭ
ئۇيغۇر بۇلكۇنچىلىرىنىڭ ئاقغان
پىدائىلىرى - تالپىلار تەرىپىدىن
تەييارلىنىۋاتقانلىغى توغرىسىدا
ئېيتقان سۈزىنى ئەسکەرتىلۇ. خ-
تاي، پاكىستاننىڭ يادرو قورالى
نى ئىشلەپ چىقىرىش پروگرام
مىسىنى قوللايدىغانلىغىنى بىلدۈر-
كەندىن كېيىن، خەتاي - ھندىس-
تان مۇناسىۋەتلەرنىڭ كەسکىنلە-
شى نەتىجىسىدە، گومانلىقلار ت-
زىمغا ھىندلارنىڭ كىرىشى بى-
لەن بىر قاتاردا، شۇ تزىمغا ئاف-
غان، تۈرك، قازاق ۋە مىسرلىقلار-
نىڭمۇ كىرىپ قېلىشىنى، مۇمكىن
ئۇلارنىڭ خەتاي بۇلكۇنچىلىرىڭ
ھېسداشلىق قىلىدىغانلىغىدىن بى-
لوش كېرەك دەپ تەكتەپىلۇ. بې-

ДЕЙСТВИЯ ТАЛИБОВ БЕСПОКОЯТ КИТАЙ

“Глобал интеллидженс”

летом Пекин по проекту строительства дамбы переселил 100 тысяч этнических китайцев в СУАР. Китай заявил о том, что сочувствующие сторонники сепаратистов из Центральной Азии оказывают им помощь, в результате чего Китай укрепляет двустороннее отношение с республиками бывшего Советского Союза. К тому же, в последнее время Китай публично обвиняет талибов в том, что они способствуют росту сепаратистского насилия в СУАР.

АФГАНИСТАН

Список подозреваемых, попавших под наблюдение, вызывает интерес и выдаёт сложную паутину в политике Китая. Во-первых, в этом списке находится Афганистан, особенности талибы. Китай уже выступил против них, осуждая убийство иранских дипломатов, заявив как о нарушении международного права. Осуждение Китаем Афганистана ставит Китай в один лагерь с Ираном, Россией и Узбекистаном, что еще больше сближает эти страны. Однако в Узбекистане проживает много уйгуров.

ТУРЦИЯ

Включение в список наблюдаемых турков понятно, так как в Турции тоже проживают уйгуры. По неофициальным

и этот факт будет сдерживать Алматы от сильных протестов.

ЕГИПЕТ

Включение Египта в пекинский список подозреваемых скорее всего связано с Беном Ладеном финансистом Саудовских террористов, который, согласно недавним сообщениям, приобрел ядерное оружие, и, наконец, имеющий связь с талибами. Террористическая сеть Бена Ладена также включает себя основные террористические организации Египта. Хотя заявление о ядерном оружии Бена Ладена остается под вопросом, тем не менее он для США является врагом номер один. Так что Китаю открывается возможность сотрудничать с США в борьбе против террористов.

ПАКИСТАН

Присутствие индийцев, афганцев, турков, египтян и даже казахов в списке наблюдений объяснимо, но не понятно, почему нет в нем такой страны как Пакистан? Пакистан помог созданию талибана и в настоящее время поддерживает его. Пакистанские солдаты принимали участие в последнем наступлении талибов, которое ввергло 90% Афганистана под их контроль. В свою очередь, иностранные партизаны, подготовленные талибами

ми, присоединились к пропакистанским мусульманским боевикам в Кашмире. Этот новый приток хорошо вооруженных, хорошо оплачиваемых и хорошо подготовленных партизан привел к росту жертв и потерь индийцев в Кашмире.

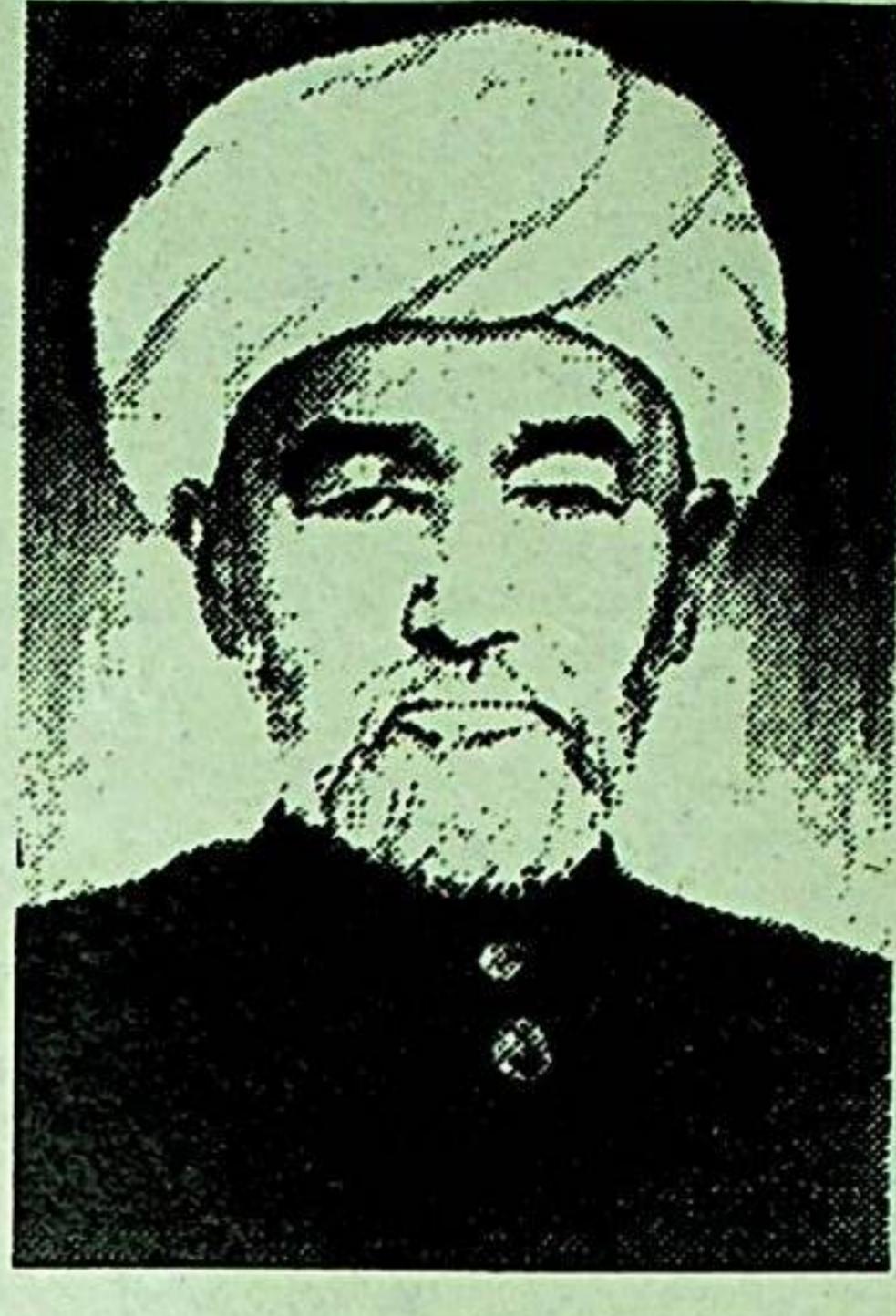
Несмотря на то, что Пакистан поддерживает группу, способствующую превратить проблему синьцзянских сепаратистов в реальную угрозу для Китая, две страны сохраняют отношения, по словам председателя Сената Пакистана Васима Саджата: "выше Гималаев и глубже океанов". Премьер-Министр Пакистана Наваз Шариф сказал: "для Пакистана дружба с Китаем - это краеугольный камень во внешней политике". Пакистанский президент Рафик Тарап зашел еще дальше, похвалив китайскую политику по отношению к религии мусульман во время визита китайской мусульманской делегации в Исламабад 12 сентября. Китайское агентство "Синьхуа" процитировало президента Тарапа: "рад видеть, что благодаря китайской политике по отношению к религии мусульмане могут сохранить и защитить исламскую культуру и традиции". Китай стоит перед дилеммой. Он использует Пакистан для того, чтобы ограничить Индию и политически и военно, тогда как пакистанские афганцы угрожают китайской стабильности. А Пакистан нуждается в китайской поддержке в его постоянном противодействии с Индией.

*Перевод с английского языка
Мехригуль Аблезовой*

40- ۋىلااردىكى مۇستەقىل ئۇيغۇر دۆلىتىنىڭ بارلىققا كېلىشى

نویابرنىڭ باشلىرىدا، ئابىزور بېم، بازىدون قاتارلىق كىشىلەر سۈيدۈك ناھىيەسىنىڭ لەگىمەر نەترابىدا مەخچى ياتالىيەت نېلىپ باردى ھەممە لوسى كۆك پارتىزانلىرى بىلەن ئالاقلاشتى. غۇلغەدىكى رەھبىرلىك تەرىپلىن بۇ يەركە مۇخچۇل تورە بىشچىلىقىدا 20 نەپەر نادەم نەۋەتلىپ، سۈيدۈك پارتىزانلار نەترىتى قۇرمۇلدى.

12- نويابىر كۈنى غۇلغەدىكى تازاتلىق تەشكىلاتى «ئۇيغۇر، قازاق، قىرغىز» كلوبىدا ژىفنى نوتكۈزۈپ شەرقىي تۈركىستان جۇمھۇرىيەتى زاكتىلىق ھۆكۈمىتى قۇرمۇلغانلىقىنى جاڭالىدى. دۆلەت بايرىغىنىڭ تېكى بېشىل نوتتۇرسى سەرىق ھېلال ئاي - يۈلتۈزۈلۈق بولىدىغانلىقىنى بې كىستى. ژىفىندا نېلىخان تورە، غېنى ئاتور، ھاكىمبەگ غوجا، ئابىزور بۇ

كېلىپ قوشىلدى. 6- ئايىنىڭ 8- كۆندين 16- كۈنىگىچە قاسىماخۇن نىس مائىلۇر قاتارلىقلار چۈچەكتىن چە كارىدىن نوتۇپ قازاقستاننىڭ باقىتى كەتىسگە بېرىپ، مەشۇر رۇزىبېۋىنىڭ نورۇنلاشتۇرۇشى بىلەن چېڭكارا سو- دسى قىلىش نامى ناستىدا، سوقىت چېڭكارسى نىچىدە نېمىل قوماندان لىق شتابىنى قوردى.. 7- ئايىنىڭ 8- كۇنى ئالتاي ئۇلايىتنىڭ جەمنىي ناھىيەسىدە موللا نىسلام نىسماتلىۋ، رامازان بولىملار يېتە كچىلىكىدە پارتىزانلار نەترتى قورۇلدى.

7- ئاي نىچىدە تۈرەجى يېتە كچىلىكىدە ئۇلايىتنىڭ پارتىزانلار سوقىتىن جەن توپى ئۇيغۇرستاندىكى تاشقۇرغان ناھىيەسىگە كېلىپ قوراللىق هەرب كەتلەرنى ئېلىپ باردى. تارباغاتاي ئۇلايىتنىڭ دۈرېلىجىن، چۈچەك ناھىيەلىرىدە غوجاخەمەت يېتە كچىلىكى، رېپوڑ يېتە كچىلىكىدە پارتىزان نەترەتلرى ئايىرم - ئايىرم ھەر رىكەتلەر ئېلىپ باردى.. 0- بورتالا شەھرىدە سادقىبىي ئەيساباپىۋ تۈلۈغ شائىغىو سوبىي، ھاشىمبىي نوس مانۇر، نىسلام ھاجى، ھاشىر ۋا- ھىدى، ئابىدۇغۇپۇر نىمن، داۋۇت ساتتارى، ئابىدۇرەھىم كېرىمى، زۇ- نۇن قاتارلىق كىشىلەر قاتاشقان يو- شۇرۇن ئىنقىلاۋىي تەشكىلات قو- رۇلۇپ، بارات پالۇان، ھاشىر ۋاهى- دىلار يېتە كچىلىكىدە پارتىزانلار نەترەتلرى تەشكىللەنىپ، بورتالا ۋە جىڭ ناھىيەلىرى تەۋەلرەتكى سىراتېكىيەلىك جايىلاردىن بولغان داخياڭزا، ئۇتهى، ئاچالالاردا پار- تىزانلىق پانالىيەت ئېلىپ باردى.

1944-ئىلى ناۇغۇست ئېينىڭ 14- كۇنى غېنى باتور، فاتىخ مۇس- لىمۇر، نەكىر، سېيت قاتارلىقلار ئىلى ئۇلايىت نىقا ناھىيەسىنىڭ ئۇلاستىي تاغلىق رايونىدا پارتىزانلار نەترتى قوردى. 17- ناۇغۇست كۇنى فاتىخ مۇسلىمۇر قاتارلىقلار نىلىدى كى مەسجىتتە قوراللىق قوزغىلاڭ كوتۇرۇش توغرىلىق مەسىھەتلى شۇاتقىندا كۆتۈلمىگەن يەردىن بىر خاتىن ساقچى نىدارىسىگە مەلۇم قە لىپ قويىدى ۋە قوراللىق ساقچىلار كە لىپ، قوزغىلاڭ كوتىدرەكچى بولغان لارنى قاماقدا ئالماقچى بولدى. بۇنى كورىگەن قوزغىلاڭچىلار دەرھال قوزغىلاڭنى باشلاپ، ساقچىلاردىن بىر مۇنچىسىنى ئېتىپ ئۆلتۈردى. مانا بۇ مەشھۇر نىقا قوزغىلىك نىڭ باشلىنىشى نېدى. شۇنداق قىلىپ قوزغىلاڭچىلار نۆز ئانلىيەتلىق قاتات يايىرۇپ، تاغلىق جايىلاردا تايانج بازىلار قوردى. كوب نۇتمەي ئۇلارنىڭ سانى 500 نادەمدىن ناشتى.

ئىغىۋېلىش توغرىسىدا بۇيرۇق چۈشۈ. رۇپ خەلقنىڭ قەتنىي قارشىلىغىغا نۇچرىغان نېدى. مەسىلەن، ئالتاي ئۇ- لايىتىدە ھەر خەل كولەمدىكى قورال- لىق قارشىلىقلار يۇز بەرگەن نېدى. 1943- ئىلى «شىنجاڭ نۇلکىلىك ھۆكۈمەت» يەنە بۇيرۇق چۈشۈرۈپ، يەرلىك خەلقنى 10 مىڭ نات «ئىن- نە قىلىشقا» زورلىدى. بۇ نېغىر سې- لىقنىڭ ئىلسىسى سالمىغى ئىلى، تار- باغاتاي ۋە ئالتاي ئۇلايەتلەرىدىكى يەرلىك خەلقەرنىڭ زىممىسىگە ژۇك لەنگەن نېدى. شۇنداق قىلىپ، يەر- لىك خەلق بىلەن مۇستەملىكچى ھاكىمىيەت نۇتۇرسىدىكى زىن- دىيەت كەسکىنلەشتىدە، «قورال - ياراق ئېنقالاش» ۋە «ئات تەقىدم قىلىش» ھەرىكتى، ئۇيغۇرستاندا 1944- ئىلىدىكى مىللەي نازاتلىق ئىنقىلاپنىڭ پارتىلىشىدىكى نۇت تو- تاشتۇرغۇچى پىلتە بولدى.

1944- ئىلى 9- ئاپريل كۇنى، خىتاي ھۆكۈمرانلىغىغا قارشى مەخ- پى تەشكىلات «غۇلجا نازاتلىق تەش- كىلاتى» سوقىت ئىتتىپاقينىڭ غۇل جىدا تۇرۇشلۇق كونسۇلخانىسىنىڭ قوللىشى ۋە ياردىمى نارقىسىدا غۇلجا شەھرىدە قورۇلدى. ئېلىخان تۈرە رەئىس، نىزالىرى - مۇھەممەتجان مەخسۇم، رەھىمجان سابر ھاجى، سالجۇنباي باباجان، زۇتون تېپىپ، قىسىمجان قەمبەرى قاتارلىق لار بولدى. غۇلجا بەيتۈللا مەسچىتى تەشۇق پانالىيەت تۈقتىسى قىلىنىدى. دەل شۇ ۋاقتىلاردا يەنى ئاپرېلىنىڭ باشلىرىدا ئالتاي ئۇلايىتنىڭ چىڭگىل ناھىيەسىدىكى بۇلغۇن دەرىياسى ۋادىسىدا پارتىزانلار نەترتى بارلىققا كەلدى. شۇ چاغدا موڭغۇلىيە خەلق جۇمھۇرىيەتنىڭ رەھبىرى مارشال چوپىالسان چېڭكارىنى كۆزدىن كۆچۈ- رۇش نامى ناستىدا ئۇيغۇرستاننىڭ چىڭگىل ناھىيەسىگە كېلىپ نوس مان نىسلامنى قوبۇل قىلدى ۋە نوس مان نىسلامنىڭ تەلئۇكە ناسىسىن مۇڭغۇلىيە تەرەپ بىر تۈركىم ھەربىي مەسىھەتچىلەر ۋە قورال - ياراق، نوق - دورىلارنى يەتكۈزۈپ بەردى.

1944- ئىلى 5- ئايدا چۈچەك شەھرىدە ئابلىمەت ھاجىيەپ، مەتنىياز قارى ئەيساباپىۋ، ئابلىز راخمانوئلار مەخپى تەشكىلات قۇرۇپ، خىتاي ھۆكۈمرانلىغىغا قارشى پانالىيەت باشلىدى. 6- ئايىنىڭ باشلىرىدا دەلىخان سۇگۈرپاپ سوقىت ئىتتىپاقينىڭ مەسىھەتچىلىرى: تۆمۈرخان، ئارقىپ باي، قاسىن قاتارلىق 13 نەپەر كىشى بىلەن سوقىتىن مۇڭغۇلىيە ئارقىلىق قوزغىلاڭ ناھىيەسىنىڭ بۇلغۇن دەرىياسى ۋادىسىدىكى ئالتاي ياراتىنلىرىغا

В СЕМЬЕ ЕДИНОЙ

Продолжая рубрику "Знакомство с интересными людьми", мы в сегодняшнем номере газеты представляем семью Самсаковых. Отец - Усман Шарипович, подполковник в отставке общевойскового командного состава, старший лейтенант. Хочется на высших военных курсах, особенно отметить тот факт, что в минувшем году Руслан Усманов, сын - Руслан Усманович, старший гвардии-лейтенант Панфиловской дивизии, сноха - Лия, вич прошел обучение в Англии

УСМАН ШАРИПОВИЧ - уроженец города Яркенд Алмаатинской области. Закончив среднюю школу имени Луначарского, ушел на срочную службу в армию, а потом поехал в город Саратов на учебу в высшее военное командное училище. После четырех лет учебы молодой лейтенант вернулся домой, где его ждала алмаатинская девушка по имени Райхан. Как у всех офицерских жен, жизнь Рай-

Шарипович командовал ротой. Затем, в 1974 году, его направляют в Египет, когда развязалась война между Израилем и Египтом. Усман Шарипович попал на эту войну командиром взвода зенитно-ракетного полка, в котором прослужил 7 месяцев. Получил медаль "За боевые заслуги" и повышение в звании капитаном.

После пятилетней службы в Германии, к тому времени с двумя малышами, семья

полков, в мотострелковом, Усман Шарипович стал начальником штаба. Несмотря на резкие перемены жизненных условий (из Германии - в пустыню), по словам Райхан Ахатовны, преодолели трудности благодаря оптимизму и молодости. Она, еще будучи совсем молодой, поставила перед собой цель - заниматься воспитанием и обучением своих детей, несмотря ни на какие бытовые сложности. По истечении трех лет службы в Отарах, Самсаковы снова собрали чемоданы в дорогу. Теперь - в Белоруссию.

Не минула Усмана Шариповича и афганская война. В апреле 1974 года начали вводить в Афганистан через Туркмению советские войска. "Афган" проложил мелкие линии морщин на лбу у Усмана Шариповича. В первые месяцы афганской войны его отправляют начальником эшелона в приграничный город Кушка. Эшелоны возили в Афганистан личный состав, провизию, топливо, а обратно - рефрижераторы с трупами сотен солдат, погибших в боях. Райхан Ахатовна вспоминает: "Безусловно, ждать близкого человека с войны в мирное время невыносимо тяжело. Афганская война была вторым боевым испытанием в жизни Усмана".

А потом по воле судьбы семья Самсаковых уехала на Курилы. Они жили на одном из островов, расположенных по соседству со страной восходящего солнца. Остров

Итуруп, шириной 8 км., длиной 150 км. омывается с запада Охотским морем, с востока Тихим океаном (я особо отметила географические данные острова, чтобы на мгновенье представить условия той жизни. Частые дожди, тайфуны, землетрясения). Усман Шарипович служил начальником штаба-тыла пулеметно-артиллерийской дивизии. Их задача заключалась в охране восточных рубежей Советского Союза.

После трехлетней службы на Курилах в 1985 году Самсаковы перебираются на юг страны, в Киргизию. Здесь подполковник Усман Шарипович занимает пост начальника штаба-тыла общевойсковой легендарной Панфиловской дивизии, откуда в 90-м уходит на заслуженный отдых с 28-летним военным стажем, оставив после себя в армии сына, который продолжит династию военных.

РУСЛАН УСМАНОВИЧ - закончил Сибирский медицинский университет, факультет военного врача. Работает сейчас главным военным врачом госпиталя Кой-Ташской войсковой части, командир медицинской роты Панфиловской дивизии.

Руслан, успешно преодолев отборочные туры, по очень высоким показателям знания военного дела и английского языка, поступил на высшие военные курсы в Англии. В конкурсе, проводимом ООН, участвовали

офицеры Минобороны стран бывшего Варшавского Договора, из 30-ти лучших офицеров Киргизстана, участвовавших в нем, прошел отбор лишь один, старший гвардии-лейтенант Руслан Самсаков. В Англии Руслан жил в городе Йорке в английской семье Дункансов, учился в колледже при Оксфордском университете. В число предметов обучения входили общий и военный английский язык, предметы по организации ООН, НАТО, армии Великобритании и другие, необходимые для повышения уровня интеллекта офицеров. На вопрос: "Сколько времени вы готовились для участия в конкурсе?", Руслан Усманович ответил: "Можно сказать, с раннего детства, за что я благодарен своим родителям, в особенности матери".

Думается, даже по кратким биографическим данным этих людей можно сделать вывод: уйгуры, жившие

в СССР и живущие теперь в республиках бывшего Союза, не были иждивенцами, а принимали полноценное участие во всех сферах жизни, даже в области государственной обороны.

Рабиям ЯКУП

хан после их свадьбы стала бесконечными переездами.

Первая поездка у молодоженов была в Германию, в военный город Веймар, где дислоцировался общевойсковой командный состав Советской армии. Усман

Самсаковых вернулась в Казахстан. Навестив родителей, уехали в Отары, где начался новый этап военной службы семейной четы. В Отарах, в пустынной местности, расположены учебные дивизии, в одном из 6

На снимках: 1. Семья Самсаковых; 2. Руслан Усманович в Англии у семьи Дункансов

تەغدىرىمىز ئۆز قۇلمىزدا

دەن كېيىن مۇنداق يېتەرسىزلىك لەر تەدرىجى تۈزۈلۈپ كېتىلىو. خەلقىنى ئەممەلىي ئىش ئىتتىپاڭ لاشتۇرىلىو. شۇنىمۇ ئېيتىمەي مۇمكىن ئەممەسىكى، مىللەتىمىزى كە قۇرۇلغان نەبىپەرنىڭ ھەممەسىنى سۈزۈلەۋىرىپ، بىزى ياشلىرىمىزدا ئۆيغۇر بولغاچە، باشقا مىللەت بىرپ قالسالام بويىشكەن دەيدىغان يامان كەپىيياتىنى پەيدا قىلىپ قويىلىق. ھەتتا بىزىلەرنىڭ تۈزۈلىرىنى باشقا مىللەت دەپ يازدۇر ئېلىشىغا سەۋەپمۇ بولۇپ قالدىق. بۇ تەشقىقات دۇشىمىزى كە پايدىلىق بولۇپ چىقىتى، خالاس. شۇنىڭ تۈچۈن ھازىرقى شارائىتتا مىللەتىمىزىنىڭ نارىزىچىلىقلەرىنى تەرىغىپ قىلىش، مىللەتى ئىتتىپاڭ قىمىزىنىڭ كۆچىشىكە ياشلىرىنى، تەرىغىپ قىلىشنىڭ ئەنلاھىدىلىك خۇسۇ. مىزنىڭ گۈزەللىكىنى، يايلىقلەرىنى، تەرىغىپ ئەنلاھىدىلىك خۇسۇ. سىيمەتلەرىمىزىنى ئەنلاھىدىلىك خۇسۇ، ياشلىرىنىڭ مىللەتى ئەنلاھىدىلىك خۇسۇ. غۇنوب، نۇلارنىڭ ۋەتەنلىكىنى ئەنلاھىدىلىك خۇسۇ. مىراسخورلىرى ئەنلاھىدىلىك خۇسۇ. هېس قىلىلۇر شىمىزىنى تەۋسىيە قىلغان بولار ئىدمىم. ئۇقۇرقدەك كامچىلىقلار ھەممە مىللەتلىرىدە بار. مىللەت ئۆز ھوقۇقىنى ئالغان-

بىز، مەشرىب ئەھلى ئاغىنىمىز باراجانتىڭ 60 ۋىللەت باھارىنى چىن ۋۇرىمىزدىن قوتلۇقلاب، ئاغىنىمىز بارات جانغا 60 ۋىل جەريانىدا كۆرەلسىكەن بەختىنى كۆرۈشتى، تېنىڭ سەلامەتلىك، ئائىلە ئىچىكە ئىستىق مۇھەببىت، چوڭ خوشاللىقلار بېرىشنى ئاللاھىتنى تىلىمەز.

مەشرىب ئەھلى

ساندا ئىنىمىز تەلەت باقى ياشلىرىمىزنى ۋەتەنپەرەۋەرلىك روھتى تەرىبىيەلەش توغرىسىدىكى مەسىلىنى نوتتۇرۇغا قويۇپ ناھايىتى توغرا ئىش قىلدى. ھازىرقى ۋاقتى تا خىتاي كومۇزنىست مۇستەملە كىچىلىرى ۋەتەنلىرىنى ئۇغۇرستانى تولۇق بىسىۋېلىپ، ئۇنىڭ يەر ئاستىلىپ - تى - ئۇستى بايلىقلەرىنى بولاب - سادى پۇتون سىياسى - ئىقتىشادى ھوقۇقلەرىنى تارتىۋېلىپ، ئۆزى خالقانچە ھۆزۈمەنلىق قىلىش بىلەن چەكلەنسى قالماسىنىن خەتىاپارنى ھەددى ھىساپىسىز يەتكىپ نە كېلىپ، كۆپىلەكىدىن پايدىلىنىپ باستۇرۇش، تۇغۇتنى چەكلەنىش ئارقىلىق نۇپۇسىنى كامايىتىۋىتىش، ئىقتىسادى جەھەتە بوغۇپ قوللۇققا ئايالنۇرۇش، «مەسىلىي بولگۈنچىلەر» دېكەن قالپاقنى كېلىرۇپ، ئېتىپ، قا- ماپ، نولتۇرۇپ تۈگەتكىسىز ئاخال ئوخشاش ساناب تۈگەتكىسىز ئاخال بىتى قىبىه ئۆسوللار بىلەن مىلىتەتىمىزنى بۇتونلىقى يوق قىلىۋەپ تىش چارلىقلەرىنى كۆرمەكتە. خەل-

ИНТЕРНЕТ: "ДУНДА УЙЕУР АЖБАРАТ ТОРИ"

Харжи алда туруп вәтән давасини елип бериватқан вәтәндәшліримиз инидә, Абдужеліл Қарақаш һәкүмий әмәлий палайиетлири билән көзгө керүнмәктә. У 1996-жили Гөрманиядә, Уйгурстан мүәммасини дуния жамаәтчилигигө йәткүзүш үчүн, бүгүнки күнлүктә әң зөрүр болған "Дуния ахбарат тори"-Интернет таркивидә "Дуния уйгур ахбарат тори"ни өчиپ, мәзлүм хәлқимизниң авазини жаһан әһлигө йәткүзүшкә башлиди.

Төвандә Абдужепил
Каракаш билән гезити-
мизниң мұхбири Рабиям
Яқупнин электронлук
почта арқылық алған ин-
тервьюсими диккитиң-
ларға һавалә қылдук.

- Абдужөлил ака, алди билән "Шәрқий Түркис-тан информацион мәркизи"ниң иш-паалийәтлири тоғрисида қисқичә чүшәнчә берип өтүшиңизни илтимас қилимән?

- Бұғұнки күнліктө жаһан тәрәкқияти шунчилік тәз суръет биләт илгириләватиди, дунияда һеч бир сирни йошуруп болмайдыған на- ләт шәкилләнди. Мана шундақ шаралтта Интернет тәркивидә ечилған бизниң бу мәркизимизни - мәзлум хәл- қимизниң авазини һөр ду- нияға аңлитиш үчүн, ташқи аләмгә ечилған бир деризә десәк мубалиғе болмас. Әгер мәсилигә йәнә кәңирәк қа- рисақ, өзлирини демократия һимайичиси қилип көрситип, инсан һәк һоқуқлирини еги- зидин чүшәрмәй келиватқан ғәрп дуниясиму бу муқәддәс чүшәнчиләрни пәкәт өз мән- пийәтлири үчүнла пайдили- ниватқанлиги сир әмәс. Үн- дақ болмғанда заманимиз- дики "тәмүр пәрдинин" ахир- қи йөләнчиси болған қизил хитайниң Үйгурстан, Ички Монгул, Тибәт хәлиқлири үстидә жүргүзүватқан мус- тәбитлик сәяситини көргөн болар еди. Әпсуски, ундақ болмайватиду. Демәк бизгө, өз дәрт-әһвалимизни жаһан сәһнисигә чиқириш үчүн, си- ләрниң "Виждан авази", бизниң информацион мәркизи- миз охшаш әхбарат мәр-

- Интернетниң башқа ахбарат мәһкимилиригө нисбәтән қандақ айрим-чилиги бар?

сими, қисқичә тохтулуп өтәй. Интернет 1960-жилларда Америкидики университетлар ара билим алмаштуруш үчүн қолланған электронлуқ система болған. 1967-жилиға келгендә бу системини Америка истихбарат тәشكилати ишлитишкә башлиған. 1990-жилидин башлап, Интернетни тәрәккүй тапқан дәләтләр, һәр саңада умумийүзлүк қоллининишқа башлиди. Һазир дунияның әң тәрәккүй қилған дәләтлиридә 50 миллиондин ошук адәм пайдилиниду. "Интернет инқилави" наһайити төз кәңәймәктә. Һәк вә наһәкни Интернетта мұғакима килмекта. Ұлдаси-

мунакимә қилмақта. Хуласи-
лап ейтқанда, Интернет - бу
бир дүния. Уни чүшөндуруш -
бир дүнияни чүшөндургендәк
болиду. Чүнки дүния Интернетниң ичигө кирип көтти. Сиз Интернет билән пүтүн содиларни қиласыз, Интернет билән Япониядә туруп Америкадык китапханиларға ки-рип китап оқалайсыз, дүния киноханлирида кино көрәләйсыз, пүтүн гезит-журналларни, телерадио хөвәрлирини өзиңiz халиған вақитта көрәләйсыз. Муһим хөвәр-учурларни, рәсимләрни копия қиласыз. Завод, кан, карханилар, маллирини Интернет арқылы реклама қиласайду һәм каталайду. Қисқиси, дүния билән пү-

- ШТИМниң башқа хәлиқ ара әхбарат орунлири билән мунасивити қанлак?

- Һазир бизгө чәт әл-ләрдин келиватқан тәләп вә хәтләр наһайити қизиқарлық, амма уларға жавап берип үлгүрәлмәйватимиз. Бәзи күни кәлгән хәтләргә жавап йезиш вә башқыларға жавап яздуруш билән құнұм кетиду. Чүнки хәтләр инглиз, герман, түрк вә башқа тиллардиму келипү.

Интернет арқылык Үйгурстан давасини дуния жама-

әтчилигигө техиму яхши то-
нуштуруш мәкситидә, мәр-
кизимизниң Америкада ту-
руп, өз миллити үчүн жаң
көйдүрүп ишләвәтқан, вәтән-
пәрвәр мухбири Абдулраһим
Айтбаевниң тәһрирлигидә
инглиз тилида "The world

"Uyghur network news" намида бир хәвәрнамә ачтуқ. Бу хәвәрнамә сәһиписидә хитайларниң уйғурларға қарита өлип бериватқан вәһшия-нә сәнситини өз вақтида пашылышып, Интернет арқылы дүнияға аңлатыватимиз. Һазир дуниядик тонулған гезит-журналлар вә телевидение каналлири Уйғурстан һәк-қидә болған ениң мәлumat вә

күндилик хәвәрләрни Интернет арқылы мәркизимиздин алмақта. Мәсилән, CNN телевиденияси өзиниң Интернет сәхиписиге 1997-жили 16-ноябрда ШТИМниң адресини қойды, "Time" журналиниң мухбирлириму Уйгурстан һәккىдә йеңи мәлumat үчүн мәркизимизгә муражиэт қилмакта.

The image shows the front cover of a magazine titled "شہرِ اجم" (Shahr-e-Ajam) in large, stylized blue Arabic script at the top. Below the title is a blue six-pointed starburst graphic. At the bottom, the year "1996" is printed in large, bold, blue Arabic numerals. The entire cover is framed by a decorative border featuring intricate floral and geometric patterns in blue and gold. The background of the cover is a light green color.

- Сизниң мұһәррирли-
гиңиздә "Тамчә" намлиқ
ижтимаий-сәясий журнал
чиқиватиду. Қирғизстан,
Қазақстан вә Өзбәқистан
тәвәлиридә турушлук уй-
ғур жамаити "Тамчи"нин
хәр бир йеңи санини дик-
қет билән күтүп туриду.
Лекин кейинки бир нәччә
ай журналниң чиқмай-
қалғанлиғи көпчиликни
әжәіпләндүрүп қойди. Бу-
ниңға немә сәвәп боли-
ватиду?

- һөрмәтлик сиңлим Рабиям, алди билән һәммимизниң сөйүмлүк гезити "Виждан авази" арқылы Қазақстан Қирғизстан вә Өзбәқистанда "Тамчә" журналини қизиқига окуйдиган пүтүн кериндаш.

Сүкүндиган нүүгүн Қериндаш лиримизга чин қәлбимдин салам йоллаймэн. Вэ журнални өз вақтида чиқириг йөткүзәлмигәнлигим үчүн һөзүр сораймэн. Әгәр растини ейтсам, Мәркизий Асиядикى "Тамчә" журналиниң мухлислиридәк, Германиядә әң болмифанда З киши болған болса, бу журнал өз вақтида чиққан болар еди. Мән 1994-жили уйғурчә компьютер программисини ишләп чиққандын кейин, биринчи көтим Ризайдиддин Пәхирдинин "Жавамиулкәлим" кита-

видин талланма һәдис чи қардим. 1995-жилдин башла мәзкүр журнални чиқиришқа башлиған едим. Кейинки вақтларда унин өзүнде 1996-жили мәркәзни қуру шум билән, ишлиримниң интайн көпийип кетиши сәвә болди. Мәркизимизниң дүнияниң һәр йеридә дегидә мухбирлири болғини билән мәркәзниң өзидә ярдәмлиши диган адәм кам. Гезитханли римиз бундақ десәм - Германиядә шунчә яшлар бар уларни ейтиштүрсә болмамду - дейиши мүмкин. Лекин бүйәргә кәлгән адәм өзини жонқуруп вәтән, милләтка хизмет қилишқа лайық болғичә, кам дегендә. 4, 5 жил өтүп кетидекән, йәнә жанабий Аллаһ һәр инсанни динге садик, милләтчи, пидакар вақолидин келидиган ишларға мәрт яратмиған екән. Һәм мила адәмдин ундақ ишларни күтүшму тогра әмәс екән. Журналимызға аздур-кеп ташқиридин ярдәм кәлди. Амма Германиядикى жутдашларниң маддий ярдимини тилға алғини болмайду. мәркизимизгimu шундақ. Бир адәмниң иши бир кишиликтен болидекән. Гезитханли римиз "Тамчә" журналида, әң болмифанда, бир қанчә адәм ишләйдиганду дәп ойлиши мүмкин. Амма кәлгәнгән мақалиларни демигендә, аса-

сий жәһәттин журналниң һәммә ишини өзәм қилимән. Компьютерда йезиш, тәржимә қилиш, тәһирләш вә лайиһиләш дегендәк һәммә ишлар пүткәндін кейин, Истанбулдикін дин, милләт ишлирида пидакар қериндишимиз Абдужелил Туранға йоллаймән, уяқ басқузуп тарқитиду. Журналниң 4-санидан 9-санигиче болған 5 сани, Аллаһ риза болғай, Салих һажым Артуш, Сәйпуллаһ һажым вә Абдужелил Туран башчилигыда Истанбулдикін вәтәнпәрвәр қериндашлиримиз чиқирип, тарқитип бәрди. Мәркизимизниң Истанбул шәбисигә бир компьютер алған едуқ. У компьютер билән 20гә йеқин диний вә миллий китаплар бесилип чиқти. Уларму Абдужелил Туран вә Истанбулдикі қериндашлиримизниң ярдими билән чиқиватиду. һазир "Тамчи"ниң 10-сани тәйяр турупту. Худа халиса, пат йеқинда китапханлиримиз билән йүз көришиду деген имүтимисә бар.

- ШТИМ қурулған күнін дин башлап "Виждан авази" билән әң үеқин мұнасиветтә паалийәт елип бериватиду. Бу тогрилик қандактындағыса бар?

- Һазир уйгурларниң.. мәйли мәмликәт ичи яки сиртида болсун. дунияда бирму хәвәр агентлиги йоқ. Уйгурлар һәккىдикى хәвәрләрни чөт өләхбарат агентлиқлири Хитайниң "Шинхуа" агентлиқлиридин алиду. Я болмиса өзлириниң Бежиндики мухабирлири арқылы, бир амалини тепип дунияга бил-

дуриду. Униндин башқа Шаң-
ганда чиқидиган хитайчә
гезит мұхбирлири уйғурлар
һәккідә "Шинжан" нами ас-
тида хәвәр бериду. Хитай
болса уйғурларға мұнаси-
вәтлик мәлumatларниң һәм-
мисини йошуруп келиват-
қанлиги һәммигә мәлум. Шу-
нин үчүн биз мәркизимизниң
курулишидин кейнла Интернет-
нет тәркизида "Дуния уйғур
әхбарат тори"ни ечиp шу
арқылы уйғурлар һәккидики
һәкқаний мәлumatларни ду-
нияға тарқитишқа һәrikət
қиливатимиз. "Виждан ава-
зи"му Мәркизий Асия тә-
вәсидә турup, барлық қийин-
чилиқларға қаримай, мошу
йолда һәrikət қилип, хәл-
қимизга һәр жәһаттн мә-
ниавий озук болуп келиватиду.
Шундакла уйғурларниң бир-
ла хәвәр агентлиги болған
"Дуния уйғур ахбарат тори"
биләn йекиндін һәмкар-
лишип, бизгә көплигән қим-
мәтлик мәlumatларни йоллагап
тутиватиду, вә "Виждан ава-
зи"ниң һәр санида алаһидә
сәһипе ечиp бизниң авази-
мизни өт әлдә яшайдыган
уйғурларниң асасий қисмини
тәшкил қилидиган Мәркизий
Асиядикى қериндашлири-
мизға йәткүзиватиду. Мән
бунин үчүн интайин хурсәнт.
Вә буниндин кейин паалийи-
тимизниң техиму мужәс-
сәмлишидигиниға ишәнчим
камыл

- Бу жил 7-айда Япониядә чиқидиган "Сапой" журналиниң 3 санида даңлик журналист Очизй əпәндениниң Уйгурстан төгрисидики зиярәт хатирисини берип, алайды ШТИМни тилға алды. Бу мәркәзни уйғурлар авазиниң вәкили сұпитидә тонуштуруп Хитай һөкүмитиниң билдүрүши билән ШТИМниң фактлирини селиштурғандын кейин, Хитай һөкүмитетінде рәддийә бәрди. Мошуниндеги шуны көрүвалғили болудуки, һазирқи заман Интернет техникисидин толук пайдилинин, уйғур хәлқиниң һәкканий авазини пүтүн дүнияға тарқитиш - күрәшниң интайин муһим бир қисмидур. Бу хизметтә сизниң сиңдүргөн жапалиқ əмгигиңиз һәқиқәтәнму баһа.

Сиз бу вәтәнпәрвәрлик хизмәтлириңизни чәт әлдә башлидиңизму яки вәтәндиму шуғулланғанменесе?

- Өз вәтинидә иш қилал-
миған адәм, чәт әлдиму қи-
расмайтын.

- Гезитханлиримизға қандақ тилигиңiz бар?
- Вәтенимизниң биҙдин үмүт күтидиганлигини есімиздин чиқармаслықни үмүт

- Мәзмұнлуқ сөһбитетіңизгә рәхмәт.

8800000